

Поширення дистанційних розрахунків в Україні: перешкоди та напрями їх подолання

Київ, 2021

В чому полягає проблема?

Динаміка кількості відділень банків у 2015-2021 рр.

	01.01.2015	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Динаміка, %
АТ КБ «Приватбанк»	2 910	2 588	2 240	2 243	2 021	1 928	1 717	-41%
АТ «Ощадбанк»	4 547	4 164	3 648	3 205	2 630	2 327	1 837	-60%
АТ «Укрексімбанк»	120	102	83	65	61	60	62	-48%
АБ «Укргазбанк»	175	179	231	243	246	250	276	58%
Державні банки разом	7 752	7 033	6 202	5 756	4 958	4 565	3 892	-50%
Недержавні банки загалом	7 330	4 838	4 114	3 733	3 551	3 437	3 242	-56%
РАЗОМ по банківській системі	15 082	11 871	10 316	9 489	8 509	8 002	7 134	-53%

До чого це призводить?

79,3 млрд грн – заборгованість населення
за ЖКП на 01.04.2021 р. (+ 20 % за рік)

Основні перешкоди, що заважають активнішому впровадженню та поширенню дистанційних розрахунків в Україні:

1. Значний «цифровий розрив» між людьми різних поколінь та соціальних прошарків, які мешкають у містах та сільській місцевості.
2. Збереження високої питомої ваги осіб, які не користуються фінансовими послугами, та низький рівень їх фінансової грамотності.
3. Обмежений доступ до платіжної інфраструктури у сільській місцевості та повільне зростання загальної кількості платіжних терміналів в країні.
4. Значна частка осіб, які отримують грошові кошти у готівковій формі.
5. Традиційне збереження популярності та вагомої частки готівкових розрахунків в економіці.
6. Збереження високої частки тіньової економіки.

Що робити? Які шляхи вирішення проблеми?

НБУ:

- ✓ стимулювати поширення систем мобільних платежів та платежів готівкою за допомогою терміналів;
- ✓ сприяти зниженню попиту на готівку через поширення безготівкових форм отримання доходів, підвищення вартості отримання готівки, зниження граничної суми розрахунків готівкою;
- ✓ сприяти підвищенню рівня фінансової обізнаності споживачів у межах реалізації Стратегії фінансової грамотності НБУ;

Що робити? Які шляхи вирішення проблеми?

НБУ в координації з Мінцифри:

- ✓ розробити Концепцію переведення до 90-95 % транзакцій в економіці на безготівкову форму розрахунків у середньостроковій перспективі;
- ✓ сприяти переведенню розрахунків у всіх сферах державного сектору економіки в безготівкову форму;
- ✓ розвивати цифрові навички населення шляхом запровадження навчальних онлайн-курсів, що має надати громадянам базові знання про платіжні картки, платежі за допомогою смартфона та «розумного» годинника, платежі онлайн в Україні та за її межами, безпеку розрахунків в Інтернеті тощо;
- ✓ розробити та інтегрувати з платіжними мережами одного з державних банків спеціалізовані програми для здійснення безготівкових платежів, адаптовані для використання людьми старшого віку;

Що робити? Які шляхи вирішення проблеми?

НБУ в координації з Мінцифри та державними банками:

- ✓ розробити комплекс заходів, спрямованих на встановлення платіжних терміналів у торговельних підприємствах у сільській місцевості;

АТ «Укрпошта» та державним банкам:

- ✓ розглянути можливість встановлення платіжних терміналів у поштових відділеннях, розташованих у сільській місцевості;

Мінсоцполітики в координації з ПФУ та державними банками:

- ✓ здійснити поетапне переведення всіх отримувачів пенсійних та інших соціальних виплат на безготівкову форму оплати шляхом оформлення платіжних карток в одному з державних банків (за вибором отримувачів);

НБУ в координації з Міносвіти:

- ✓ забезпечити виконання пріоритетів Стратегії фінансової грамотності.

Дякую за увагу!

Питання?